

Propostes de millora de la realitat de la professió constatades en l'Informe de l'Estat de l'Educació Social 2023

Maig 2025

**COL·LEGI D'EDUCADORES
I EDUCADORS SOCIALS
DE CATALUNYA**

SUMARI

JUSTIFICACIÓ DE LES NECESSITATS DES DE L'ÀMBIT PROFESSIONAL DE L'EDUCACIÓ SOCIAL.....	3
PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA AMB RELACIÓ ALS RISCOS PSICOSOCIALS D'ORIGEN ESTRUCTURAL.....	5
PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA AMB RELACIÓ ALS RISCOS PSICOSOCIALS VINCULATS A LA CULTURA LABORAL INSTITUCIONAL.....	6
PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA AMB RELACIÓ ALS RISCOS PSICOSOCIALS VINCULATS A LA DIMENSIÓ PRÀCTICA DE LA PROFESSION.....	7

L'INFORMEES 2023, UNA RADIOGRAFIA DE COM ES TROBA LA PROFESSIÓ A CATALUNYA

L'InformeES 2023 és una anàlisi exhaustiva que, per 4a edició consecutiva, ens ofereix una fotografia de la realitat que viu el conjunt de professionals del sector.

Des de l'any 2014 es va reeditant aquesta radiografia de la professió i les successives edicions ens permeten percebre l'evolució dels diversos elements que s'hi constaten i serveixen de base per a l'exercici de les funcions del Col·legi.

Del recull de dades se'n deriven les següents conclusions i recomanacions:

Revalorar la professió

Impulsar campanyes de visibilitat i reconeixement social del col·lectiu d'educadores i educadors socials.

Millorar les condicions laborals

Promoure contractes estables i equitatius, reduir la parcialitat i garantir unes condicions laborals dignes.

Adequar la formació universitària

Adaptar els plans d'estudis a les necessitats reals del mercat laboral i a l'evolució de la pràctica professional.

Descentralitzar els serveis

Assegurar una distribució territorial equilibrada dels professionals per tal de garantir l'atenció arreu del territori.

Establir protocols contra l'assetjament

Desenvolupar mecanismes efectius per prevenir i abordar situacions de discriminació, violència o abús en l'entorn laboral.

Facilitar la inserció laboral

Impulsar iniciatives conjuntes entre universitats, administracions i entitats per afavorir l'accés al primer lloc de feina, especialment per a les persones acabades de titular, i fer front a les dificultats derivades de la manca d'experiència, la precarietat i el baix reconeixement professional.

Però aquesta anàlisi de realitat de la professió no és una tasca que el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya emprengui puntualment, sinó que és permanent i permet l'emissió d'anàlisis periòdiques, ja siguin monogràfiques o sectorials, per avançar així en l'objectiu d'exercir la incidència política i social que ens competeix com a organització.

Així, ja l'any 2022 es va publicar el document "Propostes de millora envers uns serveis socials de l'administració local socialment responsable amb els riscos psicosocials" o l'"Informe sobre la situació professional i laboral als diferents centres i recursos del sistema de protecció a la infància i l'adolescència de Catalunya", de l'any 2019, entre altres estudis d'aquest estil que permeten anar perfilant quines són les necessitats del sector.

Partim d'una obvietat: el fet que l'eina fonamental en l'àmbit social són les persones que treballen en aquesta xarxa de serveis: sense poder garantir un nivell acceptable de cures al conjunt de professionals, així com espais de caire saludable, no es poden garantir uns serveis socials de qualitat.

La base sobre la qual articular qualsevol bateria de propostes és garantir uns salaris dignes. La pèrdua de capacitat adquisitiva progressiva en el conjunt del nostre sector és encara més flagrant si contrastem la realitat de la contractació pública amb la de la privada.

Com que l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya, i en concret la Conselleria de Drets Socials i Inclusió, des de pràcticament la mateixa presa de possessió ja s'ha posicionat en el sentit de treballar en l'**equiparació salarial** de manera gradual, no hi incidirem, tot i que és la base fonamental sobre la qual assentar la resta de millores no menys necessàries.

Així doncs, com ja vam fer en anteriors informes, hem articulat les propostes de millora en tres categories diferenciades:

- Millores estructurals.
- Millores vinculades a la cultura laboral institucional.
- Millores vinculades a la dimensió pràctica de la professió.

PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA ESTRUCTURAL

Accions que impliquen reformes a nivell del sistema o marc general del sector

- **Revisar l'estructura salarial del sector** per reduir la bretxa amb altres professions del benestar social (com ara sanitat), evitant la pèrdua de poder adquisitiu, i assimilar-les en tots els casos, independentment de quina sigui la Conselleria de la qual tinguin dependència administrativa.
- **Revisar els models de la Cartera de Serveis Socials** que tinguin en consideració mesures i polítiques d'èxit en la prevenció, reducció i atenció dels elements clau dels riscos psicosocials i que, a més, contemplin les potencials crisis sistèmiques i la necessitat de reforçament sorgides davant d'aquestes escenaris (com, per exemple, reestructuració dels equips, d'ampliació o canvis de ràtio vinculats a l'índex de desigualtat socioeconòmica territorial).
- Dotar els serveis dels recursos i personal adients per a dur a terme les seves funcions, vetllant per l'escrupolós respecte presencial (no només formal) a les ràtios establertes, amb **un servei d'inspecció ben dotat** que en garanteixi el seguiment.
- Crear i mantenir els llocs de treball en condicions dignes i impulsar un **pla de revisió i estabilització del treball temporal** per tal de crear horitzons psicosocials saludables.
- Revisar i **actualitzar els plans d'estudis universitaris** per adaptar-los a la realitat evolutiva de l'àmbit social, garantint uns entorns de pràctiques professionalitzadores, així com un reconeixement de la formació continuada permanent.
- **Desplegar una política pública de distribució territorial equitativa** per evitar el dèficit de professionals en determinades zones, començant per dotar el sistema de serveis socials d'un mapa de serveis i recursos segons les seves diverses tipologies i territoris.
- Impulsar un **pla de comunicació que visibilitzi la professió en el conjunt de l'escenari de la intervenció social**, i n'afavoreixi la valoració i el reconeixement.
- Garantir la **valoració de la veu de les i dels professionals** amb relació a qüestions com, per exemple, els continguts de la feina desenvolupada, el clima laboral o l'adequació de la formació rebuda, per tal d'ajustar serveis i recursos de manera àgil.
- **Establir protocols obligatoris contra l'assetjament i la violència laboral** en totes les entitats públiques i privades, amb mecanismes clars de denúncia i acompanyament.
- **Garantir l'avaluació regular de riscos laborals i psicosocials**, amb seguiment de les mesures correctores.

PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA VINCULADES A LA CULTURA LABORAL INSTITUCIONAL

Accions que poden implementar les organitzacions i administracions que contracten professionals

- Fomentar la **contractació estable i a jornada completa**, especialment en entitats del tercer sector on abunda la parcialitat i la temporalitat.
- **Donar a conèixer a les treballadores i als treballadors el conjunt de riscos laborals, en general, i psicosocials, en concret**, associats al seu lloc de feina, així com els possibles símptomes i manifestacions d'aquests i els recursos tant tècnics (protocols, supervisió externa, altres), com de salut (atenció terapèutica o d'altres).
- **Establir protocols i mesures urgents contra la violència** (en les seves diferents manifestacions) al lloc de treball i en els espais laborals.
- Realitzar **avaluacions de risc de caire psicosocial** en tots els centres de serveis socials i realitzar informes d'impacte de les mesures correctores institucionals preses amb relació amb els riscos psicosocials.
- Incloure **avaluacions vinculades a les possibles tensions existents** entre les pràctiques professionals impulsades des dels serveis de l'administració, els estàndards de la professió, la seva adhesió al codi deontològic professional i als marcs de drets de la ciutadania que són constitutives de generar estrès ètic, angoixa moral i que són precursors de riscos psicosocials associats.
- Destinar temps concrets en les dinàmiques laborals als **espais de cura i suport mutu** en relació amb la salut psicosocial dins de la jornada laboral.
- Incloure **formació contínua obligatòria** vinculada a les necessitats detectades (ex: habilitats digitals, gestió emocional, violència de gènere).
- Establir **sistemes de supervisió professional periòdica** amb persones formades en educació social per millorar el benestar i la qualitat de la intervenció.
- Desenvolupar **plans de carrera i promoció interna** per retenir talent i motivar el desenvolupament professional.
- Revisar i aplicar **protocols de conciliació laboral i familiar**, una de les causes principals d'abandonament del sector.

PROPOSTES ESPECÍFIQUES DE MILLORA VINCULADES A LA DIMENSIÓ PRÀCTICA DE LA PROFESSION

Accions que poden dur a terme els i les professionals individualment o en col·lectiu

- Dissenyar i implementar **plans d'accés i acollida** als diferents recursos (específicament en els casos de primeres experiències laborals), contemplant la mentoria per part de professionals experimentats com un valor a promoure.
- **Dissenyar carreres professionals** contemplant les perspectives de millora i promoció, així com la rendibilitat de les experteses desenvolupades a favor de serveis, professionals i persones amb què es treballa.
- Promoure **espais de reflexió ètica** en tots els entorns on la professió es desenvolupa i impulsar les sinergies necessàries amb el Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya.
- Habilitar **figures de mediació** per a les situacions de conflicte laboral i/o situacions de violència en l'àmbit de treball.
- Contemplant **l'assetjament laboral com un factor de risc**, tant per part dels caps com per part de companys.
- Habilitar **serveis específics d'atenció psicològica** per atendre els i les professionals de serveis socials.
- **Donar valor al fet de participar activament en col·legis professionals**, per garantir el paper públic de defensa de drets de ciutadania que han de desenvolupar aquests organismes.
- **Reforçar les competències digitals i de recerca**, per adaptar-se a les noves demandes del sector i millorar la qualitat de les intervencions.
- **Afavorir espais d'autoreflexió i supervisió entre iguals**, quan no es disposi de supervisió institucional formal.
- **Impulsar l'educació entre iguals i el suport col·lectiu** davant situacions d'agressió, precarietat o discriminació.

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

Maig 2025

www.ceesc.cat

934 521 008

ceesc@ceesc.cat

